

СЪЮЗ НА СЪДИИТЕ В БЪЛГАРИЯ
Член на Международната асоциация на съдиите (МАС)
Член на Европейската асоциация на съдиите (ЕАС)
Член на Европейски магистрати за демокрация и свободи (МЕДЕЛ)
София 1000, ул. Пиротска 7, ет.5, тел 0879686841
e.mail: office@judgesbg.org

ДОПЪЛНЕНИЕ към СТАНОВИЩЕ

на Управителния съвет на Съюза на съдиите в България

относно Законопроекта за изменение и допълнение на

Конституцията на Република България (вх. 49-354-01-83/28.07.2023г.)

в частта му относно Глава шеста „Съдебна власт“

Уважаеми дами и господа народни представители,

Уважаеми господин министър на правосъдието,

В мотивите на законопроекта е посочено, че се цели укрепване независимостта на съдиите чрез реално самоуправление при зачитане на публичния интерес, както и отговорност и отчетност на прокурорите, включително въвеждане на елемент на децентрализация на прокуратурата. Предложен е за първи път и различен подход към статута на съдиите и прокурорите, предвид различните им функции в съдебната власт. Потвърждаваме, че считаме тази основа за структуриране на съдебната власт за правилна.

В същото време, предвид настъпилите през последната седмица събития, се налага да доуточним изразеното от нас становище относно структурата на Висшия съдебен съвет и неговите правомощия.

Както е публично известно, предишният проведен избор за професионалната квота на съдиите беше оспорен и са налице основателни съмнения за легитимността му, което бе и сред основните причини за отмяната на изборите за целия ВСС от законодателя с последните изменения на ЗСВ. На последното си заседание от 30.11.2023г. Пленумът на настоящия Висш съдебен съвет обсъди въпросите относно провеждането на избори за членове на ВСС от професионалната квотата и свързаната с това електронна система за провеждане на тези избори. Седмица по-рано, на 23.11. 2023г. Съюзът на съдиите в България отправи искане до членовете на Висшия съдебен съвет да извършат собствена проверка и оценка на фактите и да изразят официална позиция относно проведените избори за членове на професионалната квота на Съдийската колегия през 2022г., както и направи предложение да се обсъди възможността за въвеждане на машинен вот по реда и с техническите средства за избор на народни представители, общински съветници и

кметове на населени места. Във връзка с направеното от нас предложение предварително заявихме желанието на председателя на Съюза на съдиите в България – съдия Татяна Жилова, да бъде изслушана на заседанието на Пленума на ВСС на 30.11.2023г. Въпреки съгласието на присъстващите членове на Съдийската колегия, председателят на ССБ не беше допуснат на заседанието в резултат на надделяващия негативен вот на членовете на Прокурорската колегия и един член на Съдийската колегия от парламентарната квота. Недопускането на представител на съдиите до заседание на Пленума на ВСС, на което се обсъжда процедурата и проблемите при избор на членове на ВСС от квотата на съдиите, при това основно с гласовете на членовете на Прокурорската колегия, е последният красноречив пример за изключително тежко нарушаване на независимостта и самоуправлението на съдиите. Този случай не е изолиран – друг показателен пример за много по-тежка намеса в съдийската независимост е разработването и въвеждането в съдилищата на системата за администрация и разпределение на делата, което беше ръководено от членове на Прокурорската колегия на ВСС, а качеството и резултатите от въвеждането на тази крайно неподходяща и несполучлива система са общоизвестни.

Във връзка с горното изразяваме категоричната си позиция, че намесата на прокуратурата и следствието под каквато и да е форма в изборите на членове на Съдийската колегия /Съдебния съвет според проекта за изменение на КРБ/ от квотата на съдиите, в откриването, закриването и управлението на съдилищата, в кадровата обезпеченост и бюджетирането на съдилищата е недопустимо от гледна точка на независимостта на съда.

Поради това считаме, че ако изобщо се допусне наличието на Пленум на ВСС, неговите правомощия следва да са изключително ограничени. Въпросите за програмно бюджетиране, програми за обучение, стратегически дейности за съдебната власт, съдебната карта, общи съдоустройствени въпроси и кадрова обезпеченост, както и за избора на председатели на ВКС и ВАС, следва да се решават напълно самостоятелно от Съдебния съвет, без каквато и да било намеса от страна на прокуратурата и следствието. Единствено изборът на главен прокурор, както и въпросите, свързани с освобождаването му и с прилагането на механизма за реализиране на отговорността му за извършени престъпления и действия, уронващи престижа на съдебната власт, следва да останат реално и изключително правомощие на Пленума на ВСС, предвид изложените от вносителите мотиви и обществения интерес за отговорност и отчетност на прокуратурата. Тези въпроси могат да бъдат решавани и при липса на Пленум на ВСС /ако се възприеме концепцията на вносителите на проекта за пълно разделяне на двата съвета/- на извънредно Общо събрание на Съдебния и Прокурорския съвет.

05.12.2023г.

Управителният съвет на Съюза на съдиите в България